

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

APKLAUSOS DĖL RIZIKŲ LIETUVOS FINANSŲ SISTEMAI APŽVALGA

2015

ISSN 2335-8076 (ONLINE)

**APKLAUSOS DĖL RIZIKŲ
LIETUVOS FINANSŲ SISTEMAI
APŽVALGA
2015 / 1**

Apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai atliekama siekiant įvertinti Lietuvos finansų įstaigų požiūrį į šalies finansų sistemą ir galimus iššūkius tvariai jos raidai ateityje.

Rengiant apklausos dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai apžvalgą, naudoti Lietuvos banko atliktos apklausos duomenys.

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

© Lietuvos bankas, 2015

APKLAUSOS DĖL RIZIKŲ LIETUVOS FINANSŲ SISTEMAI APŽVALGA

Lietuvos bankas, siekdamas įvertinti Lietuvos finansų įstaigų požiūrį į šalies finansų sistemą ir galimus iššūkius tvariai jos raidai ateityje, atlieka apklausą dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai. Apklausa atliekama du kartus per metus. Bankai, draudimo ir lizingo bendrovės, investicijų valdymo įmonės ir kitos finansų įstaigos įvertina svarbiausių rizikų Lietuvos finansų sistemai šaltinius, nepalankių įvykių pasireiškimo tikimybę ir galimą jų poveikį šalies finansų sistemai per artimiausius 6 mėn.

Šioje apklausoje dalyvavo 38 respondentai, tarp jų – 10 Lietuvoje veikiančių bankų, 12 draudimo bendrovių, 3 lizingo bendrovės ir 13 kitų finansų įstaigų. Vadovaujantis pareigas užimančių įstaigų atstovų buvo prašoma apibūdinti šalies finansų sistemos padėtį 2015 m. kovo pradžioje. Apibendrinant nuomones ir skaičiuojant vieną ar kitą atsakymo variantą pasirinkusių finansų įstaigų dalį, visų įstaigų atsakymai buvo traktuojami vienodai, nepaisant įstaigos užimamos rinkos dalies. Ši apklausa yra savanoriška, respondentai gali pasirinkti, į kuriuos klausimus atsakyti.

Apžvalgoje pateikta apibendrinta respondentų nuomonė, ji nerodo oficialios Lietuvos banko ar jo tarnautojų pozicijos ir vertinimų.

SANTRAUKA

Svarbiausia rizika Lietuvos finansų sistemai apklaustos finansų įstaigos tebelaiiko Rusijos ir Ukrainos konfliktą, jo ūmėjimą ir su juo susijusių ekonominių sankcijų taikymą (žr. 1 pav.). Be to, dėl vis dar tvyrančios geopolitinės įtampos Rytuose, respondentų nuomone, svarbios tebėra ir su Lietuvos eksporto sumažėjimu susijusios rizikos. Tiesa, šalies įmonėms randant alternatyvių eksporto rinkų, pastarųjų rizikų išsipildymo tikimybė per pusmetį šiek tiek sumažėjo.

Užsitęsęs mažų palūkanų normų laikotarpis tampa vis svarbesne rizika Lietuvos finansų įstaigoms. Be to, tvyrant neapibrėžtumui dėl Graikijos mokumo, rizika, susijusi su Europos valstybių skolų tvarumu, tebėra tarp svarbiausių. Kita vertus, staigaus rizikos priedų padidėjimo finansų rinkose respondentai nesitiki.

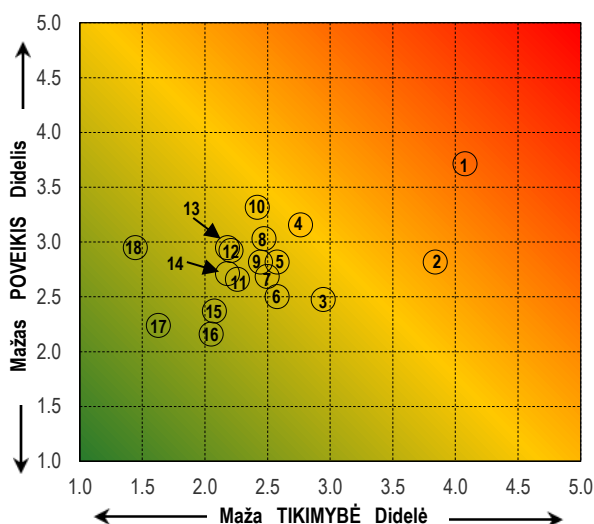
Kibernetinių nusikaltimų riziką finansų įstaigos traktuoja kaip vieną labiausiai tikėtinų ir galinčių neigiamai paveikti šalies finansų sistemą.

Finansų rinkos dalyvių nuomone, tikimybė, kad artimiausiu metu įvyks didelis įvykis, neigiamai paveiksiantis šalies finansų sistemą, didėjo jau antrą pusmetį iš eilės. Taip manančių buvo apie trečdalis. Kaip ir prieš pusmetį, galimu svarbiu įvykiu dažniausiai buvo įvardijamas geopolitinės įtampos Rytuose paūmėjimas.

Makroekonominė rizika apklausos respondentų tebebuvo vertinama kaip svarbiausia nuolat egzistuojanti rizika. Labiausiai griežtėjo bankų vertinimas – visas nuolat egzistuojančias rizikas jie vertino kaip svarbesnes nei prieš pusmetį.

Apklaustų finansų įstaigų norima priimti rizika šiek tiek išaugo. Nors daugiausia finansų įstaigų vis dar teigė, kad artimiausiu metu jų polinkis priimti riziką nesikeis, padaugėjo respondentų, tvirtinančių, kad rizikos per ateinančią pusmetį prisiims daugiau.

1 pav. Lietuvos finansų sistemos rizikų žemėlapis

Šaltiniai: Apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai ir Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: skaitinės vertės rizikų žemėlapyje atitinka 1 lentelėje išvardytus rizikos šaltinius.

APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

1 lentelė. Rizikų Lietuvos finansų sistemai šaltiniai

	Rizikos šaltinis	Tikimybė	Galimas poveikis	Galimybės mažinti riziką
1	Rizika, susijusi su Rusijos ir Ukrainos konflikto ūmėjimu ir ekonominių sankcijų taikymu	4,1	3,7	3,3
2	Užsitęsęs mažų palūkanų normų laikotarpis finansų rinkose	3,8	2,8	2,8
3	Neapibrėžtumas dėl naftos kainų svyravimo	2,9	2,5	3,0
4	Lietuvos eksporto kritimas dėl pasaulio ekonomikos sulėtėjimo	2,8	3,2	2,8
5	Rizika, kylanti dėl mažos infliacijos ar defliacijos	2,6	2,5	2,7
6	Kibernetinių nusikaltimų rizika	2,6	2,8	2,4
7	Rizika, susijusi su įstatymų pokyčiais ar reikalingų pokyčių nebuvimu	2,5	2,7	2,4
8	Europos valstybių skolų tvarumo problemos, jų sąsajos su finansų sektoriumi ir galimas užkrato efektas Lietuvos ekonomikai	2,5	3,0	3,0
9	Įmonių kredito rizika	2,4	2,8	2,4
10	Per lėtas Lietuvos ekonomikos augimas arba ekonomikos nuosmukis	2,4	3,3	2,8
11	Netvari nekilnojamojo turto kainų raida	2,3	2,7	2,4
12	Staugus rizikos priedų padidėjimas finansų rinkose	2,2	2,9	2,8
13	Nepakankamas šalies ūkio finansavimas dėl bankų paskolų portfelio mažinimo	2,2	2,7	2,3
14	Lietuvos ekonomikos konkurencingumo praradimas užsienio rinkose	2,2	2,9	2,6
15	Rizika, kylanti dėl didelių pozicijų koncentracijos paskolų portfelyje	2,1	2,4	1,9
16	Namų ūkių kredito rizika	2,1	2,2	2,2
17	Ribotos Lietuvos finansų įstaigų finansavimo galimybės	1,6	2,2	2,1
18	Sistemiškai svarbios finansų įstaigos nepajėgumas tęsti savo veiklą (nemokumas)	1,4	2,9	2,3

Šaltinis: Apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

Pastabos: tikimybė 1 – maža, 2 – mažesnė negu vidutinė, 3 – vidutinė, 4 – didesnė negu vidutinė, 5 – didelė. Poveikis: 1 – mažas, 2 – mažesnis negu vidutinis, 3 – vidutinis, 4 – didesnis negu vidutinis, 5 – didelis. Galimybė mažinti riziką: 1 – lengva imtis priemonių, 2 – greičiau lengva negu sudėtinga imtis priemonių, 3 – sudėtinga imtis priemonių, 4 – neįmanoma sumažinti rizikos.

2 lentelė. Rizikos šaltinių svarbos kaita

	Rizikos šaltinis	2013 II	2014 I	2014 II	2015 I
1	Rizika, susijusi su Rusijos ir Ukrainos konflikto ūmėjimu ir ekonominių sankcijų taikymu				
2	Užsitęsęs mažų palūkanų normų laikotarpis finansų rinkose				
3	Lietuvos eksporto kritimas dėl pasaulio ekonomikos sulėtėjimo				
4	Europos valstybių skolų tvarumo problemos, jų sąsajos su finansų sektoriumi ir galimas užkrato efektas Lietuvos ekonomikai				
5	Per lėtas Lietuvos ekonomikos augimas arba ekonomikos nuosmukis				
6	Neapibrėžtumas dėl naftos kainų svyravimo				
7	Staugus rizikos priedų padidėjimas finansų rinkose				
8	Kibernetinių nusikaltimų rizika				
9	Rizika, kylanti dėl mažos infliacijos ar defliacijos				
10	Lietuvos ekonomikos konkurencingumo praradimas užsienio rinkose				
11	Įmonių kredito rizika				
12	Rizika, susijusi su įstatymų pokyčiais ar reikalingų pokyčių nebuvimu				
13	Netvari nekilnojamojo turto kainų raida				
14	Nepakankamas šalies ūkio finansavimas dėl bankų paskolų portfelio mažinimo				
15	Sistemiškai svarbios finansų įstaigos nepajėgumas tęsti savo veiklą (nemokumas)				
16	Namų ūkių kredito rizika				
17	Rizika, kylanti dėl didelių pozicijų koncentracijos paskolų portfelyje				
18	Ribotos Lietuvos finansų įstaigų finansavimo galimybės				

■ maža svarba   ■ vidutinė svarba   ■ didelė svarba

Šaltinis: Apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

Pastabos: 1) rizikos svarba yra išreikšta kaip tokios rizikos tikimybės, galimo poveikio ir galimybės sumažinti riziką sandauga; 2) rizika, susijusi su įstatymų pokyčiais ar reikalingų pokyčių nebuvimu, iki 2014 m. pirmojo pusmečio apklausos buvo vadinama politine ir reguliacine rizika.

1. Rizikos šaltinių vertinimas

Apklausoje dalyvavusios šalies finansų įstaigos pateikė savo vertinimą dėl iš anksto nurodytų rizikos šaltinių pasireiškimo tikimybės, neigiamos įtakos Lietuvos finansų sistemai ir galimybių rizikas mažinti. Respondentai taip pat įvardijo ir įvertino kitus jų vertinimu aktualius rizikos šaltinius.

Rizika, susijusi su Rusijos ir Ukrainos konflikto ūmėjimu ir ekonominių sankcijų taikymu tebevertinama kaip svarbiausia (žr. 1 lentelę). Jos tikimybės, galimo poveikio ir galimybės mažinti vertinimų vidurkis per pusmetį iš esmės nekito, vienodesni tapo atskirų apklaustų įstaigų vertinimai. Anot daugumos respondentų, tokios rizikos tikimybė ir galimas poveikis yra didesni nei vidutiniai, o galimybių imtis riziką mažinančių priemonių – nedaug. Naujų eksporto kryptų paieška ir diversifikavimas – pagrindiniai apklaustų finansų įstaigų nurodyti galimi riziką mažinantys veiksniai.

Užsitęsęs mažų palūkanų normų laikotarpis ir toliau buvo vertinamas kaip didelės svarbos rizika (žr. 2 lentelę), o tikimybė, kad rizikos priedai staiga išaugs, respondentai laikė maža. Mažų palūkanų normų rizikos tikimybė per pusmetį truputį padidėjo ir buvo suvokiama kaip didesnė nei vidutinė. Bankai šią riziką laikė šiek tiek labiau tikėtina nei kitos finansų įstaigos. Respondentų teigimu, riziką mažinti yra sudėtinga, o dažniausiai išvardytos galimybės apima investicijų diversifikavimą, nepalūkaninių pajamų didinimą ir atotrūkio tarp įsipareigojimų ir investicijų trukmių mažinimą. Kita vertus, staigus rizikos priedų padidėjimo rizikos tikimybė vertintina kaip mažesnė nei vidutinė, o jos poveikis – vidutinis. Toks tikimybės vertinimas grindžiamas tikintis tolesnės nuosekliai ECB vykdomos skatinamosios pinigų politikos; be to, rizikos mažinimas galimas sėkmingai atliekant atidžią investicinio portfelio stebėseną.

Su eksporto ir ekonomikos augimo lėtėjimu susijusios rizikos tebebuvo svarbios, nors jų tikimybė per pusmetį šiek tiek sumažėjo. Lietuvos eksporto kritimas dėl pasaulio ekonomikos augimo sulėtėjimo tapo mažiau tikėtinas; švelnėjo ir rizikos dėl per lėto Lietuvos ekonomikos augimo vertinimas. Kita vertus, pastarosios rizikos galimas poveikis vis dar yra vertinamas kaip vienas iš didžiausių. Respondentai nuosaikiau vertina ir su Lietuvos ekonomikos konkurencingumo praradimu susijusią riziką. Anot apklaustų finansų įstaigų, Lietuvos eksporto lėtėjimo riziką švelnintų eksporto diversifikacija ir didėjantis vidaus vartojimas, o ekonomikos augimą skatintų mokesstinės sistemos supaprastinimas, tikslinė skatinamoji politika ir našumą didinančios investicijos.

Rizikos dėl Europos valstybių skolų tvarumui vertinimas per pusmetį nekito ir tebebuvo santykinai didesnės svarbos. Nepaisant iššūkių, susijusių su galimu Graikijos nemokumu, apklaustos finansų įstaigos nemanė, kad minėta rizika ir jos poveikis Lietuvai per pusmetį pakito. Kita vertus, tokia rizika ir toliau buvo vertinama kaip viena iš svarbiausių, o jos galimas poveikis – santykinai didelis. Respondentų nuomone, šią riziką mažinti yra sudėtinga, tačiau ją švelnintų investicijų į didesnės rizikos valstybių vertybinius popierius mažinimas.

Rizikų dėl mažos infliacijos ar defliacijos ir neapibrėžtumo dėl naftos kainų svyravimo tikimybės – santykinai didelės. Kainų lygiui Lietuvoje mažėjant, o naftos kainai 2014 m. smarkiai nukritus, respondentai abiejų rizikų tikimybę vertina kaip santykinai didelę. Kita vertus, tokių rizikų galimą poveikį respondentai daugiau suvokia kaip mažesnę negu vidutinę, todėl jų svarba, palyginti su kitomis rizikomis, yra santykinai nedidelė. Mažiausiai svarbia ją laikė draudimo bendrovės, šiek tiek svarbesne – bankai ir kitos finansų įstaigos. Anot respondentų, infliacijos kilimą skatintų didėjantis vartojimas ir tolesnė

skatinamoji ECB pinigų politika, o naftos kainų svyravimo rizikos įmonėms padėtų išvengti ilgalaikės sutartys ir išvestinių finansinių priemonių naudojimas.

Kibernetinių nusikaltimų riziką apklaustos finansų įstaigos vertina kaip vidutinės svarbos, tačiau nevienodai. Didžiausią rizikos tikimybę tarp respondentų išvelgia bankai, mažesnę – draudimo bendrovės. Tiek tikimybę, tiek galimą poveikį respondentai vertina kaip daugiau nei vidutinius, o riziką, jų manymu, iš dalies švelnintų investicijos į informacinių technologijų apsaugą ir didesnis valstybės įsitraukimas.

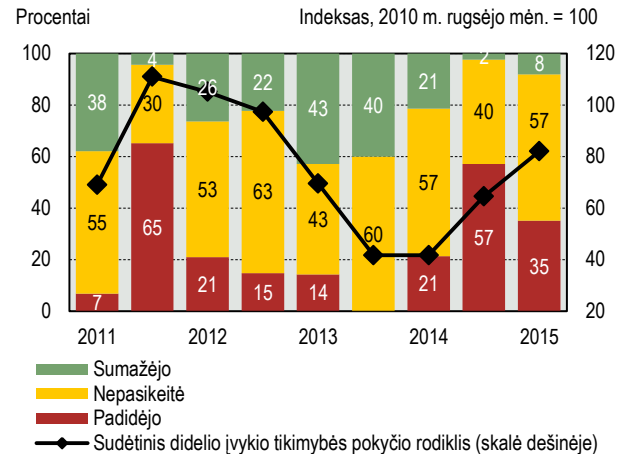
Lietuvos vidaus rizikų svarba, anot respondentų, ir toliau buvo nedidelė. Lietuvos ne finansų sektoriaus kredito rizika tebebuvo vertinama kaip maža, tačiau išsiskyrė bankai, įmonių kredito riziką vertinę kaip vidutinės svarbos. Anot apklaustųjų, netvaraus nekilnojamojo turto kainų kilimo svarba per pusmetį nekito ir toliau buvo sąlyginai nedidelė, o rizikos tikimybė tebebuvo traktuojama kaip maža. Nepakito ir rizikos, susijusios su įstatymų pokyčiais ar jų nebuvimu, vertinimas; jis tebebuvo šiek tiek mažesnis nei vidutinis.

Mažiausiai svarbios – tiesiogiai iš šalies finansų sistemos kylančios rizikos. Trupučių griežčiau, t. y. kaip vidutinis, yra vertinamas nepakankamo šalies ūkio finansavimo rizikos galimas poveikis, tačiau šios rizikos pasitvirtinimo tikimybė pateikiama kaip maža. Kaip mažos arba itin mažos svarbos respondentai traktuoja ir rizikas, kylančias dėl didelių pozicijų koncentracijos paskolų portfelyje ir dėl ribotų finansavimosi galimybių. Be to, nė vienas respondentas nevertino sistemaiškai svarbios finansų įstaigos nemokumo tikimybės kaip didesnės negu vidutinė.

Trečdalis apklaustų finansų įstaigų vertinimu, įvykio, galinčio turėti didelį poveikį finansų sistemai, tikimybė per pusmetį padidėjo (žr. 2 pav.). Nors prieš pusmetį tokį padidėjimą išvelgė daugiau kaip pusė respondentų, šioje apklausoje tik 8 proc. apklaustųjų teigė, kad minėta tikimybė sumažėjo. Dėl to galima teigti, kad didelio įvykio tikimybė didėja jau antrą pusmetį iš eilės. Paprašytos įvardyti, koks tai galėtų būti įvykis, beveik visos finansų įstaigos minėjo tolesnį Rusijos ir Ukrainos konflikto eskalavimą, šiek tiek rečiau – problemas euro zonoje.

Apklaustieji prognozavo, kad per artimiausius 6 mėn. didelio įvykio, galinčio paveikti finansų sistemą, tikimybė ir galimas poveikis, daugiausia bus vidutiniai arba mažesni (žr. 3 pav.). Nors 46 proc. apklaustų finansų įstaigų tokio įvykio tikimybę vertina kaip mažą ar mažesnę nei vidutinę, jų dalis per pusmetį reikšmingai sumažėjo (18 proc. p.), o dalis, vertinančių tikimybę kaip vidutinę, paaugo (15 proc. p.). Respondentų, teigiančių, kad toks įvykis jiems turėtų didesnę nei vidutinis poveikį, dalis nepakito (16 %), o manančių, kad poveikis būtų didelis, – nebuvo. Kita vertus, reikšmingai sumažėjo teigiančių, kad toks poveikis jiems būtų mažesnis negu vidutinis, o manančių, kad jis būtų vidutinis, dalis išaugo 15 proc. p. – iki 41 proc.

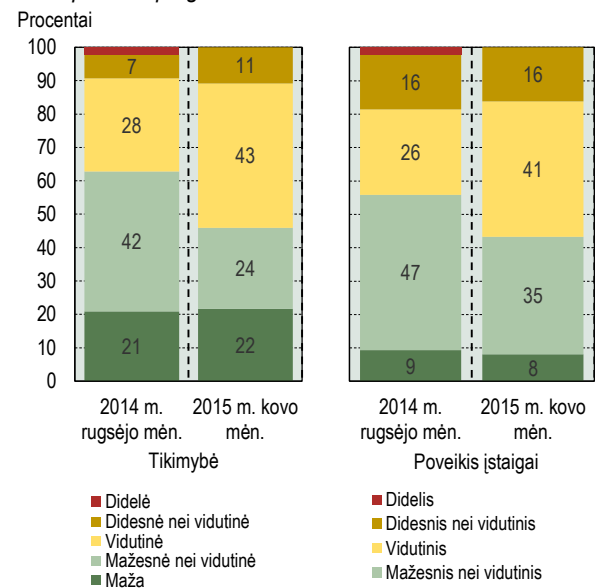
2 pav. Tikimybės, kad artimiausiu metu įvyks didelį poveikį Lietuvos finansų sistemai turintis įvykis, pokytis per praėjusius 6 mėn.

Šaltiniai: apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

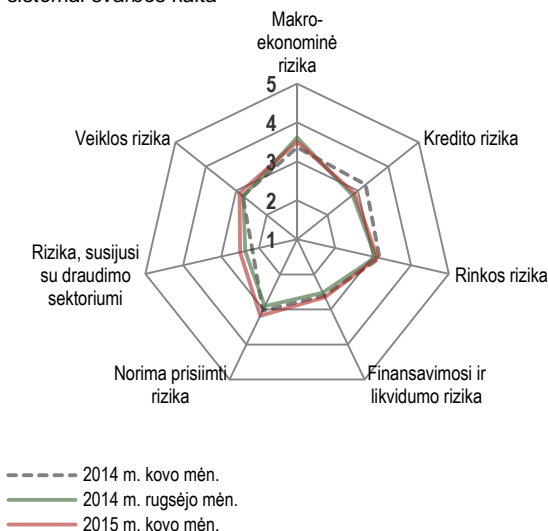
Pastaba: sudėtinis didelio įvykio tikimybės pokytis skaičiuojamas prie bazinio laikotarpio priskirtos indekso reikšmės, lygios 100, pridėjus kiekvieno pusmečio didelio įvykio tikimybės padidėjimo (sumažėjimo) skirtumą. Pavyzdžiui, rodiklio didėjimas rodo, kad didelio įvykio tikimybė per pusmetį augo.

3 pav. Didelį poveikį finansų sistemai galinčių turėti įvykių tikimybės ir poveikio prognozė artimiausiems 6 mėn.

Šaltinis: Apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

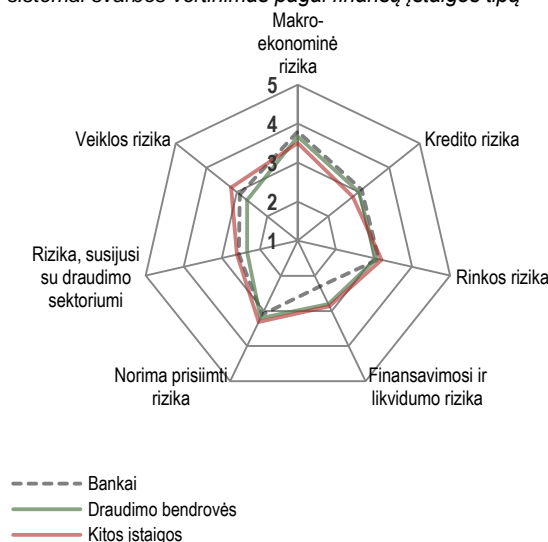
4 pav. Nuolat egzistuojančių rizikų Lietuvos finansų sistemai svarbos kaita

Šaltiniai: apklausos dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

Pastaba: rizikos svarba 1 – labai maža, 2 – maža, 3 – mažesnė negu vidutinė, 4 – didesnė negu vidutinė, 5 – didelė, 6 – labai didelė.

5 pav. Nuolat egzistuojančių rizikų Lietuvos finansų sistemai svarbos vertinimas pagal finansų įstaigos tipą

Šaltiniai: apklausos dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

Pastaba: rizika 1 – labai maža, 2 – maža, 3 – mažesnė negu vidutinė, 4 – didesnė negu vidutinė, 5 – didelė, 6 – labai didelė.

2. Nuolat egzistuojančių rizikų vertinimas

Apklausoje dalyvavusios šalies finansų įstaigos įvertino nuolat egzistuojančių rizikų – makroekonominės, kredito, rinkos, finansavimosi, likvidumo, veiklos, draudimo sektoriaus (aktuarinės), taip pat – norimos prisiimti rizikos – tikimybes, dydžius ir galimus poveikius.

Nuolat egzistuojančios rizikos, darančios įtaką Lietuvos finansų sistemai, daugiausia tebėra vertinamos kaip mažesnės negu vidutinės (žr. 4 pav.). Apklaustų finansų įstaigų nuomone, svarbiausios yra makroekonominė ir rinkos rizikos, taip pat – noras prisiimti riziką. Pastarojo svarba per pusmetį didėjo labiausiai, kitų rizikų vertinimas iš esmės nepasikeitė. Apklaustųjų vertinimas skyrėsi pagal įstaigos tipą: bankai visų rizikų svarbą laikė padidėjusia, o draudimo bendrovės – sumažėjusia.

Makroekonominė rizika tebėra vertinama kaip svarbiausia iš nuolat egzistuojančių rizikų. Bendrai finansų įstaigos šią riziką vertino kaip beveik nepakitusia, t. y. vidutinės svarbos, tačiau skirtingi finansų sistemos dalyviai ją vertino nevienodai. Bankai makroekonominę riziką vertino kaip svarbesnę, draudimo bendrovės – kaip mažiau svarbią nei prieš pusmetį (žr. 5 pav.). Santykinai didelę rizikos svarbą respondentai daugiausia grindė neapibrėžtumu dėl geopolitinės padėties Rytuose, šiek tiek rečiau – lėtu ES ūkio atsigavimu ir politine padėtimi Graikijoje.

Norimos prisiimti rizikos svarba per pusmetį padidėjo ir priartėjo prie vidutinės. Rizikos svarba arčiausiai vidutinės buvo vertinama kitų nei bankai ir draudimo bendrovės finansų įstaigų, tačiau ji per pusmetį didėjo ir tarp bankų. Anot respondentų, nors vis dar laikomasi konservatyvios rizikos prisiėmimo politikos, padidėjusią norimą prisiimti riziką daugiausiai lemia užsitęsusi mažų palūkanų normų aplinka ir didėjanti konkurencija.

Rinkos rizika tebebuvo santykinai svarbi. Apklaustos finansų įstaigos šios rizikos svarbą įvertino kaip mažesnę už vidutinę. Draudimo bendrovės ir kitos finansų įstaigos rinkos rizikos svarbą vertino kaip šiek tiek sumažėjusią, tačiau, bankų nuomone, per pusmetį ji padidėjo labiausiai iš visų nuolatinių rizikų. Toks vertinimas daugiausia grindžiamas pajamingumo vaikymusi esant mažoms palūkanų normoms.

Kredito rizikos vertinimas per pusmetį nepasikeitė. Dauguma apklaustų finansų įstaigų šią riziką vertino kaip mažesnės nei vidutinės svarbos; truputį svarbesnę ją laikė bankai. Anot respondentų, kredito riziką didino nestabili geopolitinė padėtis Rytuose ir auganti konkurencija. Kita vertus, dėl mažų palūkanų normų aplinkos gerėjanti skolininkų finansinė padėtis ir vis dar pakankamai griežtas skolininkų rizikos vertinimas kredito riziką mažino.

Mažiausiai svarbios iš nuolat egzistuojančių rizikų tebebuvo veiklos, finansavimosi ir likvidumo rizikos, taip pat rizikos, susijusios su draudimo veikla. Pastarųjų svarba vertinta kaip maža. Anot respondentų, mažos palūkanų normos, stiprus skandinavisko kapitalo bankų užnugaris ir skatinamoji ECB pinigų politika buvo pagrindiniai finansavimosi riziką mažinantys veiksniai. Aktuarinę riziką mažina perdraudimas ir griežta priežiūra.

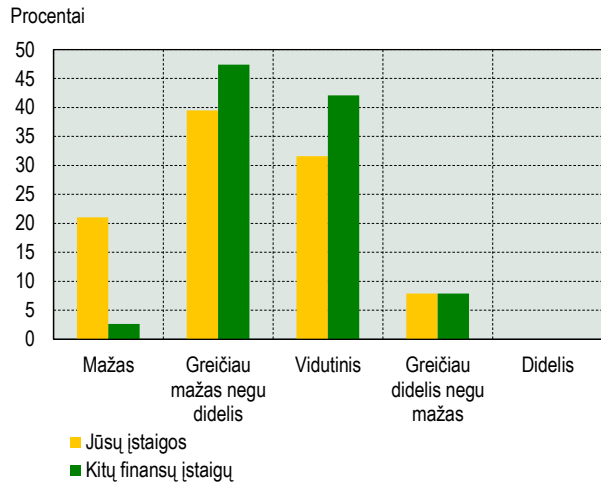
3. Norimos prisiimti rizikos vertinimas

Apklausoje dalyvavusios šalies finansų įstaigos įvertino savo bei kitų įstaigų norimą prisiimti riziką ir nurodė, kaip ji gali keistis per artimiausius 6 mėnesius.

Apklaustų finansų įstaigų norimos prisiimti rizikos vertinimas padidėjo, tačiau tebėra santykinai nedidelis. Kaip įprasta, kitų finansų įstaigų norimą prisiimti riziką respondentai vertina kaip didesnę nei savo, tačiau vis tiek kaip konservatyvią (žr. 6 pav.). Šiek tiek santūriau savo norimą prisiimti riziką vertino bankai. Palyginti su prieš pusmetį vykdyta apklausa, finansų įstaigų, savo norimą prisiimti riziką vertinančių kaip mažą, dalis sumažėjo, o kaip greičiau didelę negu mažą – išaugo. Dėl to bendras norimos prisiimti rizikos vertinimas padidėjo, tai parodo ir išaugęs svertinis norimos prisiimti rizikos rodiklis (žr. 7 pav.).

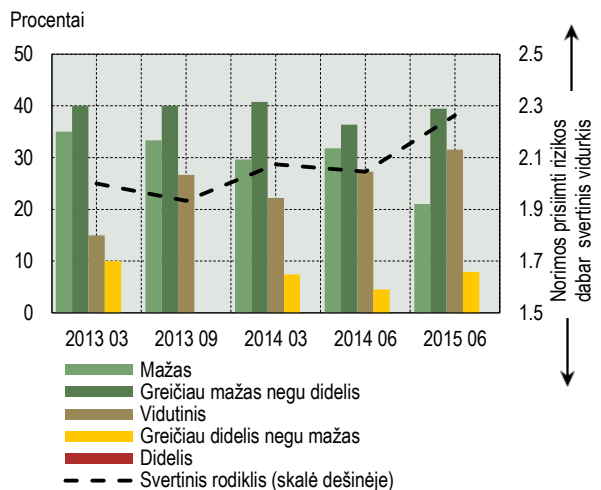
Finansų įstaigų, ketinančių per artimiausią pusmetį prisiimti daugiau rizikos, dalis padidėjo (žr. 8 pav.). Nors daugiausia respondentų (79,0 %) vis dar teigė, kad jų norima prisiimti rizika per ateinančių pusmetį nesikeis, padaugėjo (nuo 4,6 % iki 15,8 %) įstaigų, teigiančių, kad ji augs. Panašiai apklaustieji prognozavo ir kitų finansų įstaigų elgseną ateityje: manančiųjų, kad kiti rinkos dalyviai per ateinančių pusmetį prisiims daugiau rizikos, buvo 21,0 proc., t. y. 9,7 proc. p. daugiau nei prieš pusmetį.

6 pav. Finansų įstaigų norimos prisiimti rizikos įsvertinimo palyginimas su kitų finansų įstaigų norimos prisiimti rizikos vertinimu

Šaltiniai: apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

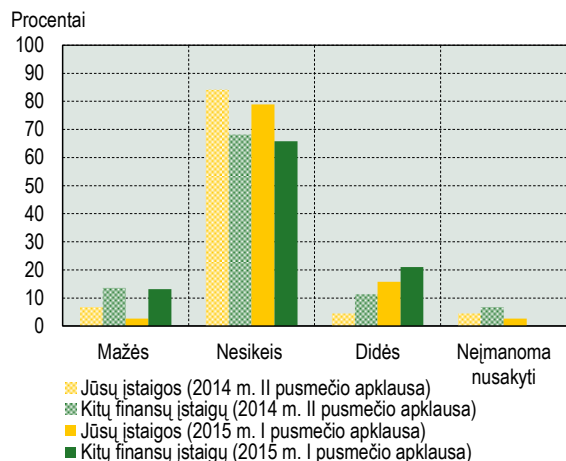
7 pav. Finansų įstaigų norimos prisiimti rizikos dabar įsvertinimo kaita

Šaltiniai: apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.

Pastaba: svertinis rodiklis apskaičiuojamas norimai prisiimti rizikai suteikiant skaitines reikšmes nuo 1 iki 5 (1 – atitinka mažą, o 5 – didelę norimą prisiimti riziką) ir jas pasveriant pagal pasirinkusiųjų kiekvieną atsakymo variantą dalį.

8 pav. Norimos prisiimti rizikos prognozė artimiausiems 6 mėn.

Šaltiniai: apklausa dėl rizikų Lietuvos finansų sistemai.